

TOIMEENTULON YLIVOIMAISUUS

Yrittäjäksi ei voi ruveta, eikä työnantajille kelpaa, eikä yhteiskunnalla ole varaa sosiaalimenoihin, eikä resurssit kohdennu riittävän hyvin

Ammattiura ja osaaminen

Ammattiura ei ole kehittynyt, kun on ollut työttömyyttä niin paljon, ei voi perustaa yritystä pitkällisen osaamisen perustalle, eikä myöskään saa työtä, koska iäkkäältä yli 50-vuotiaalta odotetaan kokemusta ja samoin vastavalmistuneelta nuorelta. Vaikka on koulutusta hyvin arvosanoin ei kelpaa juuri minnekään, vaikka on hakenut satoja työpaikkoja ja työnhakuosaamisessa ei ole juuri puutteita. Vaikka työtön on kehittänyt itseään, työttömyyden aikana on ollut aikaa tutustua ja opiskella moneen eri ammattiin, ei työllisty. Kun ei tiedä mitä osaamista tarvitsee, joutuu kokeilemaan monia eri aloja, mutta pitkäjänteisen keskittymisen hyötyä ei ole, koska osaa kaikkea vähän, mutta ei mitään kunnolla. Menee aikaa moneen ja aikaa menee paljon hukkaan. Jos tietäisi mistä saisi toimeentulon, niin voisi keskittyä juuri kyseisen alan asioiden opetteluun, niin voisi päästä nopeammin ansaitsemaan toimeentulon. Joihinkin ammatteihin on liian pätevä, toisiin liian vähän pätevyyttä työnantajien mukaan, on ikään kuin väliinputoaja. Liian vanhaa ei oteta enää harjoittelemaankaan, koska ajattelevat, että kohta siirtyy eläkkeelle tai voi sairastella. Yhdelle ja samalle henkilölle tulee jatkuvasti työttömyys, kun on pudonnut pitkäaikaistyöttömäksi, niin kaikki työnantajat katsovat, että hakijassa on joitain vikaa ja työttömyys pitkittyy edelleenkin ja työkokemusta ei tule, ammattitaito ruostuu. 90-luvun laman aikana monen työntekijän urakehitys hidastui, se heijastuu vieläkin työllistymiseen. Tiedot ja osaaminen vanhenevat nopeasti, jatkuvasti joutuu opiskelemaan ja kehittämään itseään, että säilyttää työpaikkansa.

Pääoma ja toimeentulo

Pääomaa yrittämiseen ei ole kertynyt eikä kerry, koska säästöt menevät välttämättömiin ja työmarkkinatuki puhtaana on vain 510 euroa /kk, mikä riittää vain kolmasosaan tai korkeintaan puoleen välttämättömistä menoista. Asumistukea ei saa yhtään, kun on vielä hieman säästöjä ja asuu omistusasakkeessa, jossa kuitenkin asumiskustannukset ovat 300 euroa/kk. Sairastumisien ja yllättävien menojen esim. asunnon putkiremontin varalle pitäisi jäädä säästöjä. Ruoka kallistuu vuodessa noin 20%, 5-7 vuoden aikana ruokamenot ovat kaksinkertaistuneet. Kun työttömän henkilökohtaiset säästöt on kulutettu, joutuu kerjuulle, jo nyt joutuu kerjäämään yhteiskunnalta työmarkkinatukea. Vaikka on hyvänä aikana säästänyt pienestä palkasta, esim. ei ole käynyt ulkomailla, ei ole ryypännyt, ei tupakoi, ei käy huvituksissa ja kaikessa muussa on pyrkinyt olemaan säästäväinen, pääomaa ei ole kertynyt paljoa. Jos olisi pääomaa, voisi ostaa jo toimivan yrityksen ja ruveta yrittäjäksi.

Idea ja sen toteuttaminen

On vaikea keksiä sellaista varmasti kannattavaa ideaa, josta tulisi elinkeino ilman suuria pääomia, ilman pitkäaikaista kehittelyä, johon tarvitaan kalliita välineitä, pitkälle menevää osaamista ja paikkaa. Nykyisin useat tuotteet ja palvelut ovat hyvin pitkälle kehitettyjä ja niiden tuottamismenetelmät myös, yksittäisellä työttömällä ei ole mahdollista kilpailla markkinoilla. Kaupunkikerrostaloasunnoissa ei ole maata ympärillä, että voisi itse kasvattaa ruokaa, ei verstasta, jossa voisi tehdä ja kehitellä tuotteita.

Yhteistyö ja yritystoiminta

Yhteistyöhenkilöitä, jotka olisivat aktiivisia ja idearikkaita, ei löydy joiden kanssa veisi yrittämistä eteenpäin. Elinkeinoelämän rakennemuutos on ollut nopeaa, ei ole ehditty mukautua siihen. Työsuhteet ovat lyhytaikaisia, joutuu opiskelemaan laaja-alaisesti ja pitkäaikaisesti, koska työelämä on nykyisin hyvin vaativaa. Korkea teknologia, pitkälle viety osaaminen, kansainvälistyminen ja kova kilpailu tuovat haasteita ja kustannuksia myös yritystoiminnalle niin kuin työntekijöille. Yrityksien täytyy koko ajan kehittää toimintaansa, että ne pärjäävät kilpailussa, nyt kuitenkin osakkeenomistajat haluavat suuret voitot ja yrityksen kehittäminen jää riittämättömäksi.

Eläke

Kaavaillaan eläkkeelle siirtymisen iän pidentämistä, mutta kun ei yli 55-vuotias saa enää kovin helposti töitä. Eläkettäkään ei ole kertynyt, kun on ollut paljon työttömyyttä ja kun töitä on ollut, niin melko pienellä palkalla.

Toimenpide-ehdotuksia ja toteamuksia

- Kansan kahtiajakautuminen pois ja yhteiskunta tasapainoon. Työttömyyskin olisi jaettava kaikkien kansalaisten kesken tasan, tällöin kaikkien ammattitaito kehittyisi ja liiasta työstä yllirasittuneet saisivat vapaata. On vaikeampi hyväksyä Kreikan ym. maiden tukemista, kun omassa maassa on suuri toimeentulohätä ja pahin on vielä edessä, jos nykyinen meno jatkuu. Suomalaisten sekä julkisen talouden että yksityisten velkaantuminen on jo nyt liian suuri. Markkinatalous on kuin laiva, joka on tuuliajolla, kyllä talous, kuten iso laivakin tarvitsee ohjaamista, ettei ajeta karille ja päästään päämäärään. Mellakoita, rikollisuutta saattaa tulla, ellei nuorten ja vanhojen syrjäytymistä saada pois. Voisiko olla niin että työttömille, joiden elämässä on kertynyt työttömyyttä ja/tai työttömyyden aikana tapahtunutta opiskelua yli 10 vuotta, taattaisiin työpaikka joillakin tehoavilla keinoilla. Yhdelle ja samalle henkilölle tulee jatkuvasti työttömyys, kun on pudonnut pitkäaikaistyöttömäksi, niin kaikki työnantajat katsovat, että hakijassa on joitain vikaa ja työttömyys pitkittyy edelleenkin ja työkokemusta ei tule, ammattitaito ruostuu.
- Hyväosaisten olisi tyydyttävä pienempiin tuloihin. Hyväosaiset kuluttavat enemmän, mikä aiheuttaa myös enemmän ympäristöongelmia. Monesti yhteiskunta on kalliisti kouluttanut ja henkilö saa hyvää palkkaa, korkea eläke kertyy ja säästöjä ja omaisuutta kertyy eläkepäiville ja on saatu vanhemmilta suuri perintö.
- Kaupungistumien nostaa asumisen ja yritys kiinteistöjen kustannuksia, koska ihmiset ruuhkautuvat suurkaupunkeihin, tällöin tulojen pitää olla korkeat, että voidaan maksaa asunovelat ja katetaan yrityksen yleiskustannukset. Olisi halvempaa, kun ihmiset asuisivat enemmän pienillä paikkakunnilla, tällöin myös pienillä paikkakunnilla olisi hyvä palvelutaso.
- Päätäjien, elinkeinoelämän, koulutuslaitosten ja kaikkien kansalaisten pitäisi aktiivisemmin yhteistyössä toimia niin, että saadaan riittävä toimeentulo ja hyvinvointi kaikille kansalaisille ja ympäristölle nyt ja tulevaisuudessa. Perustarpeet ensin kaikille kansalaisille.
- Asumismenot pienenevät, kun uusi ja vanha rakennuskanta tehdään ekotaloiksi ja ihmiset eivät pakkaudu kalliille kaupunkiseudulle, tällöin tuloja tarvitaan vähemmän
- Sosiaalimenot pienenevät, kun kansalaisilla on vastuu omasta terveydestä: Terveet elämän tavat mm. raittius, monipuolinen terveellinen luomuruoka, liikunta, lepo, puhdas ympäristö. Kaikilla kansalaisilla on työpaikka tai eläke. Vajaakuntoisillekin on osa-aikatyötä.
- Kaikkien kansalaisten resursseja hyödynnetään, kun ei ole yhtään työtöntä, ei tuhjata osaamispääomaa. Verotuloja kertyy enemmän ja sosiaalimenot ovat pienemmät.

- Koulutusmenot ja -aika pienenevät, kun selvästi tietää mihin ammattiin pääsee ja mitä työssä tarvitsee ja koulutus sen mukaan ja lisätään koulutusta netin välityksellä ja tekemällä oppiminen työpaikoilla lisääntyvät.
- Tutkimusmenot pienenevät, kun hyödynnetään mahdollisimman paljon jo tutkittua tietoa ja ei tehdä päällekkäistä tutkimusta ja tutkimusten hyödyllisyys harkitaan paremmin. Työttömiä tutkimusapulaisiksi ja samalla heidän osaaminen lisääntyy.
- Moninkertainen tieto eri lähteistä olisi yhdistettävä yhdeksi kaiken nykytiedon kattavaksi tietämuskannaksi kaikkien saataville internetiin, jossa olisi perus-, keski- ja pitkälle menevät tasot hyvin ryhmiteltyinä ja viittauksin hypertekstimäisesti. Tietämuskantaa voisivat hyödyntää opiskelijat, opettajat, tutkijat, yritykset ja tavalliset kansalaiset oppimateriaalina, päätöksenteossa, kehittämistyössä jne. Selaamisen ja hakemiseen käytetty aika vähenee, toisaalta se lisääntyy, kun tietoa paremmin saatavilla. Kulutus, päätöksenteko ym. on järkevämpää, kun kansalaiset ovat paremmin valistuneita, heillä on hyvät, selkeät ja keskitetyt tietolähteet.
- Keskitetty keskustelu- ja ideointifoorumi kaikkiin yhteiskunnan asioihin internetiin ja myös puhelinpalvelu. Kaikki kansalaiset ja tahot mukaan ideointiin ja päätöksenteon valmisteluihin. Keskustelun tuloksia seulotaan, yhdistellään, poistetaan saman toisto. Ideoilla luodaan uusia työpaikkoja, pienennetään kustannuksia, parannetaan maailmaa jne..
- Ruoka- ja muut kulutusmenot pienenevät, kun kauppaliikkeet ja muut välikädet eivät ottaisi niin paljon voittoa ja eivät rakentaisi niin paljon liiketiloja. Alkutuottajan on saatava riittävästi, että lähiruoan ja kotimaisten tuotteiden tarjonta säilyy Suomessa ja työllisyys olisi parempi. Teollisesta maataloudesta pienimuotoisempaan luomutuotantoon, pienemmät investoinnit. Maaseutumaisen asumisen suosiminen mahdollistaa kansalaisille omaa puutarhatuotantoa.
- Liikennemenot pienenevät, kun kansalaisille järjestetään työpaikat lähelle asuntoa ja lisätään asiointia internetin välityksellä ja lisätään etätöitä/etäopiskelua.
- Ympäristöongelmat pienenevät, kun rikkaat kuluttavat vähemmän, he eivät tarvitse niin paljon tuloja, köyhät kuluttavat jonkin verran enemmän ja kaikki ympäristöystävällisiä tuotteita ja palveluja, työllisyys säilyy. Yleensä turha kulutus pois ja kestävämmät tuotteet, tällöin ei tarvita pitkällä tähtäimellä niin paljon tuloja.
- Väärät investoinnit jäävät pois, kun talous olisi ohjatumpaa ja harkitumpaa. Turhat työt jätetään pois ja resurssit ohjataan hyödylliseen toimintaan. Talouden ylikuumeneminen hyvänä aikana ja lamaantuminen huonona aikana tasaantuu. Työvoimapulaa ei juuri ole, eikä ylisuuria taloudellisia ongelmia, jos tässä ja edellä olevissa kohdissa olevat ehdotukset toteutuvat ja onnistuvat.

Mitä toimenpiteitä, lisäehdotuksia ja vastaväitteitä on päättäjillä, julkisella taloudella, yrityksillä, opetus- ja tutkimuslaitoksilla, ammattiliitoilla, kansalaisjärjestöillä ja kansalaisilla on edellä mainittuihin ongelmiin ja näkökohtiin?

Lahdessa 1.9.2011

Veikko J. Pyhtilä